

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóva.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 állér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉ

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Negyszög centiméterenként 8 fillér.

Parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

Vasárnap, December 27.

Kolozsvár
a szavazó urna előtt.

Kolozsvár, dec. 27.

(h) A mai napon Kolozsvár sz. kir. város választó polgárai tanúságtételre hívtak fel. A szavazó urnába beadott bizonylatokon kell tanúságot tenniük arra nézve: úgy van-e jól minden ebben a szegény városban, ahogy eddig volt; vagy pedig az az óhajtatásuk, hogy gyökeres változások álljanak be a város egész vezetésében. Városi képviselőket választ Kolozsvár polgársága. Azokat tehát, kik mint a város kiküldöttei, hivatva vannak arra, hogy a polgárság érdekeit képviseljék a kommunitásban; hogy megvédelmezzék őket, ha sérelem esik rajtuk, hogy szót emeljenek minden olyan intézkedés ellen, melyet újabb teherként akarnak vállaikra rakni.

A kolozsvári függetlenségi párt programjában, melyet elküldöttünk minden választónak, hitvallást tett arról, hogy miket tekint kötelességének és hogy mely irányban óhajt működni, benn a közgyűlési teremben. A többi pártok forgalomba bocsátottak egy csomó nevet, de abszolúte nem tartották érdemesnek tájékoztatni a választópolgárokat arról, hogy tulajdonképpen mely címen kéri a bizalmat.

Pedig mi úgy tartjuk, hogy reánk Kolozsvár polgárait, a törvényhatósági bizottság tagjainak választása fontosabb mint akár az országgyűlési képviselőválasztás. Fontosabb, mert a törvényhatóságban döntik el legfontosabb létkérdéseinket; onnan szívroghat ki Kolozsvár polgárait minden hasznos és üdvös intézkedés; de viszont onnan mérhetik reánk a legsúlyosabb csapásokat.

Nem foglalkozhatunk itt a többi pártok jelöltjeivel, nem mehetünk bele, hogy bővebb szót ejtsünk az önjelöltek legiójáról: a személyes kérdéseket mellőzni óhajtjuk ebben az egész választási harcban. Mi csupán arra szorítokozunk — de ezt viszont kötelességünknek tartjuk, — hogy konstatáljuk: lehetetlen, hogy a polgárságnak gyönyörűségére szolgáljon a mai rendszer, mely uralkodó a tanácsházán. Lehetetlen, hogy mindnyájan ne érezzük a mostani állapotok megváltoztatásának kiáltó szükségességét. S mikor ezt tudjuk, mikor az a meggyőződésünk, hogy a város polgárságával egygyek vagyunk abban az érzésben, hogy itt gyökeres változtatások, mélyreható reformok szükségesek: elképzelhetetlennek tartjuk, hogy a mai tanúságtétel, ne a függetlenségi párt diadalát, győzelmét jelentse.

A ki élni akar, a kinek kötelességei vannak; öngyilkosságot elkövetni nem fog.

Kolozsvár élni akar; Kolozsvárnak nagy és jelentős kötelességei vannak önmagával szemben: öngyilkosságot követne el tehát akkor, ha nem olyan férfiakat választana a kommunitásba, kikről nyilvánvaló, hogy megalkudni nem fognak soha; hogy szüntelen és szakadatlan lesz munkásságuk a város érdekében. Mire ma a nap nyugovóra száll, mire kigyulnak az estcsillagok, Kolozsvár eldöntötte jövőjét. Maga a választó polgárság tesz vallomást arra, hogy milyen sorsot óhajt a városnak. Mi hisszük, hogy a választó polgárság e vallomása esküvéssé lesz a mi zászlónkra. Mi reméljük: hogy kipusztíthatjuk a városházáról azokat, kik mindeddig nem a város és polgárság érdekeit képviselték a kommunitásban, hanem megalkudtak mindennel és az anyagi tönk szélére juttatták a várost.

Az igazság győzedelmébe ve-

tett erős hittel valljuk: hogy a mai nap e városra az újjászületés napja lesz. De egyszersmind kemény lecke is lesz azoknak, kik odabenn most és minden alkalommal elmellőznek mindent ami hasznos és üdvös a városra; de sikra szállnak azért, ami jó és hasznos nekik, a sógoraiknak, a barátjaiknak, vagy más atyafiáknak.

Választó polgárok!

A mai napot avassátok Kolozsvár életének fordulójává. A mai napon ne gondolatokat másra, mint arra, hogy meggyőződünk a reánk nehezedő rettenetes terhek alatt és még sincs semmink sem.

S erre gondolva, ezt szem előtt tartva: adjátok le szavazataitokat. S ha így tesztek: akkor a függetlenségi párt jelöltjei fényes győzelmet aratnak. S mi a győzedelmes zászló alatt vonulunk be a városházába. A zászlóval: melynek szent-séges varázsa előtt tétet fognak hajtani mindazok, kik a polgárságot csupán teherviselő, teherhordó állatnak képzelték és közönyösen, fásultan néztek annak roskadását. Mindez megszűnik a mai nappal, ha ti is úgy akarjátok. Mi reméljük, hogy akarjátok.

Általános kép.

A legöregebb emberek sem emlékeznek arra, hogy a községi választások ily nagy mértékben felkavartak volna a város polgárságát. S különösen ezek a legöregebb emberek sirják vissza a régi időt, a mikor tiz-tizenketten összegyűltek minden pártból és kiosztották egymásnak a bizottsági helyeket. A választó polgárok pedig minden különösebb emóció nélkül leszavaztak.

A függetlenségi párt az érdem, hogy most valójában a polgárság döntése alá kerül a városi képviselők választása. Mert a függetlenségi párt mondotta ki, hogy nem paktál senkivel. Inkább bukjon el dicsőségesen, becsülettel, de semmiesetre sem utíjuk fel a régi szokást.

Kormánypárti stílik.

A kormánypárt soraiban rettenetes a pánik. Érzik és tudják, hogy a mai választásból alig 1—2 jelöltjük kerül ki győztesen; a többiek pedig feltétlenül elbuknak.

Tegnap a kormánypárt is kibocsátotta jelöltjeinek névsorát. S abból meggyőződünk arról, hogy hogyan tett eleget a kormánypárt az ellenzék „mélítányos” igényeinek. Nem kéri ugyan az ellenzék pártok, hogy jelöljenek a függetlenségiek közül, de azért ők mégis meglették. Még pedig úgy, hogy a kit az ellenzék az I. kerületben jelölt, azt ők jelölték a II-ik kerületben és így tovább. Így akarják megzavarni az ellenzékét. Két ellenzékivel ugyan meglették azt, hogy a kellő kerületben jelelték. Ezt a két jelöltet, úgy látszik, elég megbízhatónak találták, kormánypárti oldalról is, hogy az ellenzék a kommunitásban képviselők. Való igaz, hogy helyesen cselekedtek, mert mi — hogy ösztönik legyünk — sohasem tartottuk őket elég megbízható ellenzéknek. S maga az a tény, hogy a kormánypárt éppen őket „vinni akarja” az ellenzék jelölésnek megfelelő kerületben, csak megerősít bennünket eddigi véleményünkben és abban, hogy őszinte függetlenségi volt iránt továbbra is fenntartjuk alapos kelleit.

Leleplezések a bécsi udvar köréből.

Kamarilla a Burghan és a hadseregben.

Kolozsvár, dec. 27.

Valósággal politikai eseményszámba mehetne nálunk az a „leleplezés”, amely egy osztrák főúr, gróf Sternberg Albert grófnak a tollából a bécsi udvartól megjelent. Mint ahogy a távoli földrészeknek, régmúlt időknek csudáit képekben mutatják be nekünk, hadd csodálkozzunk azokon; mint a hogy ritka betegségek, rendkívül nehéz operációk fényképekben megörökítve járnak körül a tudományos világban, hadd tanuljunk azokon: úgy hathat a Sternberg gróf leírása ránk, akik abban a bécsi udvartól közelről és világosan megismerhetjük.

Es nekünk nagy szükségünk van a tanulásra, a tudásra a bécsi udvart illetőleg. Mert mi nem tudjuk, hogy mi; de érezzük, hogy van valami Bécsben, a Burghan, ami nemzeti önállóságunknak, állami szuverenitásunknak, anyagi meg erősödésünknek ádáz ellensége, valami,

ami jogaink elablását sem tartja nagy árnak, ha jogos követeléseinkkel állunk elő.

Ezt az ellenséges erőt eddig nem ösmertük. Valami mesterséges homály, sötét miszticizmus takarta el előlünk a valóságot. Nem tudtuk, kit vádoljunk, kit gyűlöljünk, kit büntessünk az ellenünk elkövetett titkos merényekért és bőszt támadásokért. Személyeket gyanítottunk, érdekszövetségeket után nyomoztunk, ártatlanokat támadtunk, véreinket pusztítottunk: most látjuk, hogy hol lappang ellenségünk, hol fészkel a baj.

Sternberg gróf alaposan ösmeri a bécsi császári udvart és ő mondja: »A gondolkodók, a kiknek a monarchia romlása fáj s a jóságos és lojális népek szenvedéseit látják: ne okolják a nemes uralkodót és a pulitkusokat, a kik ártatlanok. — A romlásnak, balkáni államhály süllyedésünknek fő okai: a spanyol etikett, a ceremóniák.«

Majd tovább: »A spanyol ceremóniák közvetlen szülője a kegyenc-gazdálkodás az egész vonalon, amely természetesen legelső sorban és főként a hadseregben virágzik.« Hohó! Hiszen ezt a kegyenc gazdálkodást mi is ösmerjük, mi is elneveztük — kamarillának neveztük.

Es Sternberg gróf ugyanugy jellemzi azt, mint ahogy mi azt elképzeltük és tudtuk: »A szigorú udvari szertartásból következik, hogy az uralkodó elzárkózik a ceremóniák eszközeit, hivatalait monopolizáló kegyenc családok seregébe s a kegyencek e körében nem az uralkodó akarata érvényesül, hanem e körből indul ki minden hatalom az állami élet megromlására.« És ennek az udvarnak a költségeit fizetjük meg mi évenként tömérdek milliókkal! És ezeket a költségeket akarják velünk fölemeltetni, hogy erejük még nagyobb, eszközük még több legyen az állami élet megromlására, a népek jogainak az isten kegyelméből való babona cégére alatt történő elnyomására!

Ez a kamarilla hatalom nélkül bizonyára csak áskálódva húzódna meg sötét üregében, míg ma mikor a hatalmat a hadsereggel a népek adják kezébe saját jöletük tönkretételével, saját jogaink elnyomására: nyilván és merészen néznek farkasszemet a kor fölfogásával, a nemzetek érdekeivel.

Megint a Sternberg gróf találó észrevételeiből idézzük erre a „néphadsereg”-re a következőket: »A kegyencek csoportjának nagy része a felsőbb rangú katonatisztek közül kerül ki. Ezek szorítkoznak előre a maguk rokonságát. Hatalmak fontartásának egyetlen módja: a főbb udvari és katonai állásokat a hozzájuk tartozókkal elfoglalni. Ezt teszik is minden ponton, amely nincs föntartva a született hadvezérek, az uralkodó család tagjai számára; Ennek következtése, hogy a hadseregben a nagy állás nem a képességből és érdemből folyik, hanem a kegyencecsapat kedvétől, a kegyencecsapat rokoni köteleihez való bejutástól.

A Sternberg gróf leleplezéséről észrevételei méltó fölfontást kelthetnek nálunk, ahol éppen ez idő szerint nem a legtöbb ok van arra, hogy az udvari cselszövényeket, a militarizmus tulkapasait, türelmesen fogadják és békésen nézzék el. Az a fotográfia, amit az osztrák főúr ad a bécsi udvari kamarilláról, valamikor nagy történelmi eseményeknek lehet megmagyarázója, okmánya.

Az ellopott kasszát megkapják.

Szerencsés vadászszákmány.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, dec. 26.

A mi rendőrségünk nagyon haragos a kolozsvári sajtóra. Haragos azért, mert bizony néha-néha kissé megkritizáljuk ezt a a különben is széles körben népszerűtlen intézményt. A mi rendőrségünk is úgy szereti a sajtót, ha dicséri ezt a derék és különben nagyra hivatott hivatalt. Mivel pedig ezt nem igen van alkalma megtenni a sajtónak: hát ezért, hiába akarunk megtudni valamit; úgy ápolják a közöttünk és a rendőrség közötti jó viszonyt, hogy gondosan titkolnak mindent. Igaz, hogy nincs valami tulságos ok a dicsekedésre.

S mi ebből a körülményből sajnálatos konklúzióra jutunk. Arra: ha volnánk, a sajtóval — kitől egy kicsit megis tart a rendőrség — így járnak el, mint csinálhatnak, hogy bánhatunk el azzal a szegény adófizető polgárral, a kinek nem állnak rendelkezésre a nyilvános megtorlás eszközei.

A rendőrbiztosok még csak hagyján, akad közöttük olyan is, aki nem tartja éppen hivatásával ellentétesnek a jó modort; hanem p. o. a fogalmazó urak; azok már valóságos fegyvelemértésnek tekintendők, ha kissé udvariasabbak lennének sajtóval és közönséggel.

Hogy pedig mindezt elmondottuk, tesszük most annak ötletéből, hogy arról értesültünk, hogy a magyar-utcai hitelszövetkezet ellopott pénzeszkénye megkerült. Erre vonatkozólag voltunk bátrak a rendőrséghez telefonon kérdést intézve, ám azt a valóban helyes önbemerést kaptuk valamelyik fogalmazóskától, hogy »nem tudok semmit.« Ezt persze aláírjuk mi is.

Am konstatáljuk, hogy értesülésünk szerint, a határban vadászgatott Lény József városi adófőnök, amikor reabukkant az ellopott pénzeszkényre. A pénzeszkény fel volt törve és az irások körülötte összezavarva. Mellette volt egy idegen pénzeszkénykucs, melyet azonban a tolvajok nem h szálalt és így feltörték a kasszát. Lény J bejelentette — forrásunk szerint — a különös vadászszákmányt a rendőrségnek, mely most intézkedett a kassza hazaszállítása iránt.

Érdekesnek tartjuk itt felemlíteni, hogy az itteni kasszalopáshoz teljesen hasonló eset történt a napokban az aradmegyei Borossebesen: Az esetről tudósítónk a következő részleteket írja:

Csütörtökön éjjel 12 óra tájban mintegy tiz-tizenkét ember megkísérelte, hogy a Borossebesi Kölcsongyelet helyiségébe betörve, annak pénztárát kirabolja. A kölcsongyelet helyiségében van a községi óvoda is, hol a helyi betegsegélyző egyet pénztárát tartják. Az óvoda helyiségében lakik Bz. Bihariné, az óvónő, aki már magas-korú matróna.

A betörők a helyi viszonyokkal, úgy látszik, nem voltak ismerősek, mert az ajtó eltervezése, a Kölcsongyelet pénztára helyett az óvodába hatoltak be. Előbb azonban ovaatosan őrt állítottak az utcán. A betörők zajára felriadt álmából az óvónő, de a sok behatoló alak láttára úgy megrémült, hogy moccani sem mert, nemhogy kiáltott volna. A sötétben nem láthatta a betörők arcát, csupán alakjukat. A szobában a gazfikók az ablak mellé is állítottak egy őrszemet és azután hozzáfogtak munkájukhoz.

A szobában állott a betegsegélyző egyet Wertheim-szekrénye. Miután ezt nem bírták felhasználni, egész egyszerűen kicipeltek a szobából és egy, a kapu előtt álló kocsi-ra feltették, azután elhajították. Az óvónőt nem bántották, de félve attól, hogy zajt üt s így nem tudnak idejekorán elmenekülni, két őrt hagytak az ajtaja előtt. Az őrg asszony a rémüléttől megbénitva, mukkanj sem mert és a legnagyobb izgatottságban, ébren töltötte az egész éjszakát, azt sem véve észre, hogy a hátrahagyott őrszemek is ellilantak.

Csak világos reggel, mikor a kölcsongyezetet hivataloslagja jött, mert felkelni nem mert és a vakmerő betörés részleteiről akkor adott felvilágosítást. Ezzel a jómódarak alapos egérutat nyertek és noha a csendőrség a legnagyobb erőlylyel tette folyamatba a nyomozást, eddigé semmiféle nyom sincs, hogy vajjon kik követik el a betörést? A nyomozást a csendőrség folytatja.

A betegsegélyző egyetlet a betörés nem érinti súlyosan, mivel a Wertheim-szekrényben csak százötven korona készpénz volt, az egyet többi vagyona, mintegy 22.000 korona értékben, értékpapirokba van fektetve. Igaz, hogy ezek az értékpapik is benne voltak a pénzeszkényben, de mivel ezekről a papirokokról részletes jegyzéket vezetnek, a megsemmisítési eljárást a mai nap folyamán folyamatba tették. Így a betegsegélyző egyet kára, miután új értékpapirokat kap a régiék helyett, megtérül és a betörők az ellopottakat nem értékesíthetik. A kár összevisza 150 korona és a Wertheim-szekrény értéke.

A rablók, a kik azt hitték, hogy a Borossebesi Kölcsongyelet pénzeszkényét vitték magukkal, bizonyára nagyon kellemetlenül voltak ezen felfedezés által meglepve.

Apró tragédiák.

(A vak fiu szerelme. — Gyilkosság a vasuti állomáson.)

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, dec. 27.

Regénybe illő ez, szomorúan kezdődő, de jó véget ért történet, a melyet a szegedi úri körökben most szétlétben beszélnek. Az eset előzményei régebbi időre vezethetők vissza. Akkoriban Szeged egyik ismert fiatal alakja szerelmi bánatában meglötte magát. A fiatal ember előkelő család sarja, az örültség szerett egy leányt, a kit elakart venni feleségül. Az apja ellenkezett, de a mikor látta, hogy celt nem ér, beleegyezett a házasságba. A fiu boldogan sietett a lányos házhöz, de ott kiderült, családás várta, a nevetős szemű leány nem olyan érzelmekekkel viseltetik a fiu irán, mint az gondolta volna. Eddig is csupa szájalomból

törte meg maga mellett a szerelmes fiut, a ki iránt egy csepp vonzalmat sem érzett.

A boldogtalan fiatalember halántékán lötte magát. Azt hitték, elpusztult, de természetesen győzött. Felépült, de elvesztette szeme világát, mert a gyilkos golyó éppen a szemideget rongcsolta szét. A szegény ifju így töltötte napjait vakságban. Azt hitte, már nem lesz orvome. A bánatra azonban kellemes meglepetés következett. A kékszemű fiatal leányt nagyon bántotta a lelkiismeret. Tudta, hogy egy életet tett semmivé. Nehány nappal ezelőtt azután előállott azzal a kijelentéssel, hogy nőül megy az ifjához.

A szülei azt hitték, hogy az elméje hibbant meg, de a leány legkomolyabban kijelentette, hogy szándéka komoly és attól el nem térítheti semmi. A szülők nem tehettek egyebet, minthogy értesítették a különös fordulatról a fiu hozzátartozóit. A fiatalok tegnap meg is ülték az eljegyzés ünnepét.

A második eset szintén szerelmi motívumokon alapszik, azonban már ennek a befejezése erősen tragikus. Egy megcsalt férjről, egy fiatal kereskedőről van benne szó, a ki agyonlőtte a csábítót és súlyosan megsebesítette a hűtlen asszonyt. Az eset részletei a következők:

Jóvics Milovj dattai korcsmárosnak szép fiatal felesége volt. Az asszonyt sokan kerülgették, míg végre egy Koszics Lázár nevű legénynek sikerült annyira behálózni az asszonyt, hogy két héttel ezelőtt megcsótt hazulról és Koszicscsal együtt eltűnt.

A megcsalt férj tudta, hogy ki volt a szöktető. Az asszony 600 korona készpénzt elvitt magával, de a férj azért nem csapott lármát, hanem titokban megkezdte keresni a szerelmeseket.

A napokban sikerült megtudnia, hogy felesége és annak szeretője Módoson tartózkodnak. Vonatra ült, hogy felkeresse őket és hogy a csábítóval leszámoljon. A mikor módosra ért és a vonatról leszállott, ugyanakkor feleségét és a csábítót pillantotta meg, a kik éppen azzal a vonattal akartak elutazni Módosról, mert neszt vették, hogy keresik őket. A megcsalt férj, a mint a szökevényeket meglátta, revolvért rántott elő s azzal előbb a csábítóra, azután a menekülni akaró feleségére lőtt.

A golyó mindkettőt találta és pedig Koszicsot oly súlyosan, hogy mire az orvosi segély megkezdézt, már meghalt. Az asszony állapota is súlyos, de nem életveszélyes. A merénlyőt letartóztatták.

Keresi az édes anyját.

Egy lelelc regénye.

(Express tudósítás.)

Budapest, dec. 26.

Ezelőtt mintegy husz esztendővel Biatorbágyon az országúti fészlett előtt az ottani lakosok egy rongyokba takart kis leány csecsemőt találtak kitéve.

Nézegették a falubeliek a siró-rivó kis portékát, de az is bizony csak nem tudta megmondani, hogy kinek a kertjében termett.

A falu eszei sem tudták, hogy mit csináljanak a kis leánnyal, aki mellett csak egy papírosz találtak, erre sem volt se több, se kevesebb fölírva, csak annyi, hogy:

„A gyermeket
Keresztesi Máriának
hivják.

A kis Mária nagy gondot adott a biatorbágyiaknak. Végre azonban jött egy jószívű zsidó házáló, akinek a kis leány megtetszett és ajánlkozott, hogy ő magához válja a gyereket.

Ugy is történt. A lelelc Keresztesi Máriát elvitte a zsidó házáló és a biatorbágyiak többé nem látták sem a kis leányt, sem a házálót.

Persze megindult az ostoba pletyka, hogy a zsidók vért vették a kisleánnyak, hogy belesütötték a „páskába” stb., a mint már ez félművelt emberek között 20 esztendővel ezelőtt szokás-mondás volt.

Pedig hát nem volt igazuk a biatorbágyiaknak.

Mert most husz esztendővel az eset után egy elegánsan öltözött kisasszony jelentkezett a budapesti VI. kerületi kapitányságon. Elmondta, hogy ő Keresztesi Mária, s Biatorbágyon, a kereszt tövében talált gyermek, a kit egy zsidó házáló vitt el és nevelt föl emberséges szívvvel keresztény leánynak.

A házáló Olmützbe vitte a lelelc leányt, a hol olybá tekintették, mint a csalá egyik tagját. Keresztény vallásban neveltették és bizony a kis leánynak a szegény zsidó házáló mellett még a magyar nyelvet is meg kellett tanulnia Olmützben.

Most egy év előtt Hirsch Wolf, a házáló meghalt. Csálája nagy nyomorúságban maradt utána, úgy, hogy Keresztesi Máriának magának kellett élelem, megélhetés után néznie. De a szerencse nem hagyta el, sőt most sikerült feléje fényes sugarával.

Egy gazdag olmtúzi gyáros Kargyel Róbert örökbe fogadta és így Keresztes Mária fölvetve nevelőapja nevét is úgy, hogy most Kargyel Keresztes Máriának hívják.

A jómódu kisasszony, a gyáros egy nőroka. Késértebben most azért jött haza, hogy fölmutassa az édes anyját. Járta Batorbágyon is, a hol kevés nyomot találtak az ismeretlen anya hollétének fölmutatásához. Mindössze annyit tudhattak meg, hogy egy budapesti téglagyári munkásnő volt a Keresztes Mária édesanyja.

Most a VI. kerületi kapitányság megindította a nyomozást ebben az ügyben. Kisteleky rendőrfőnököz vezeti az ügyet és reméli, hogy Kargyel Keresztes Máriát hozzá tudja segíteni az édes anyjához.

A ki ez ügyben valami felvilágosítással tud szolgálni, forduljon a rendőrséghez, ahol útmutatásával egy viruló szép leány reménységét segíti valóra válni, ha utbaigazítással szolgál Keresztes Mária édes anyját és annak hollétét illetőleg.

Kargyel Keresztes Mária egyideig Budapesten marad, hogy bevárja a nyomozás eredményét.

UJDONSÁGOK.

A függetlenségi párt tagjaihoz.

Kolozsvár, dec. 27.

Hazafias tisztelettel kérjük a függetlenségi párt tagjait, hogy a mai szavazásban mindannyian részt venni sziveskedjenek. Ezzel módunkban van impozáns módon dokumentálni, hogy Kolozsvár sz. kir. város polgársága valóban rendszer-váltózást óhajtanak városunk ügyeire vonatkozólag. Jelenjünk meg mindannyian a választáson.

Szavazási hely!

I kerület: Redut. II kerület: Lutheránus iskola (Kossuth Lajos-utca 2 sz.) III-ik kerület: Városháza. IV-ik kerület: Tornavivoda. Szavazási idő: reggeli 9 órától, délután 4 óráig.

(Az Apponyi-párt programja.)

Most már bizonyos, hogy Apponyiék külön pártot hoznának meg. A párt programját már legközelebb érkezőzet elé terjeszti megszövegezője: Günther Antal. A program pontjait bővítette és kurtította Beöthy Ákos. Azt nem tudjuk, hogy Beöthy Ákoson kívül nem vett-e csekélyke részt a program szer-

kesztésben Zichy János gróf megbízottja: Rakovszky István.

— (Uj lap.) Január 3-án „Székely Ujság” címmel hetenként kétszer megjelenő politikai, társadalmi és közgazdasági lapot indít meg függetlenségi programmal Kézdivásárhelyen.

— (Megharapta a 16.) Mattay Gyula malommester karácsony első napján kocsi-káznál óhajtott feleségével. Amint lovát akarta fogni a kocsi, megismogatta azt, de a 16 megijedve nekiharapott gazdájának és átharapta az alsó ajkát úgy, hogy a mentők beszállították a kórházba, ahol összevarták súlyos sebeit.

— (Ünnepi verekedés.) Szombaton délelőtt 10 órakor a Boldog-utcában Szabó Nikulj és Vermes János ittas állapotban összeverekedtek. A dulakodásban Szabó Nikuljának a feje törött be, míg Vermes Jánosnak a keze egy harapás által sebesült meg, úgy, hogy mindkettőjüket a mentők kórházba vitték.

— (A budapesti egyetem tanárai a képviselőház ellen.) A budapesti Magyar Tudomány Egyetem tanácsán Budapestre 1903. december hó 24-én tartott második rendes üléséből Heinrich Gusztáv egyetemi rektor a következőket teszi közzé: „A képviselőháznak folyó hó 21-én tartott ülésében egyes képviselők olyan nyilatkozatokat tettek, amelyek az egyetem tanárainak becsületét mélyen sértik; különösen pedig Olay Lajos képviselő ur a hivatalos napló szerint egyenesen azt nyilatkoztatta: „Meg is érdemlik a közmegegyezést.”

Minthogy a képviselőház elnöke az ország első főiskolája s annak magukat védeni nem képes távollévő tanárai ellen intézett ezen felháborító támadásokkal szemben elnök jogait nem használta; minthogy a mentelmi jog védelme alatt tett ezen nyilatkozatokkal szemben az egyetem a törvénykezés rendes útján elégtételt nem szerezhet; az egyetemi tanács annak tudatában, hogy a tanárok kötelességeiket hűségesen teljesítik — ezen nyilatkozatokat, amelyek különben a képviselőháznak f. hó 22-én és 23-án tartott ülésében a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur utólag alapítvány gyanúsításoknak minősített, a maga részéről is megbotránközossal visszautasítja.

— (Gyilkosság Budapesten.) Karácsony éjszakáján, a szeretet magasztos ünnepén sem szüntelt az emberi bűn. Vér folyt le a fővárosban és egy fiatal 18 éves munkás esett áldozatul egy kegyetlen, gyil-

kos merényletnek. Az esetről tudósítónk a következőket jelenti: Péntek este 10 órakor a Népszínház-utczának a Tisza Kálmán-térbe szögellő részen segélykiáltások hallatszottak. Az ünnep miatt néptelen utcán csak kevesen jártak az időtájt a jelzett helyen és így hosszabb ideig tartott, a míg a segélyt kérő fiatal ember köré néhány ember verődött össze. Ez-k megdöbbenve látták, hogy a földön egy 18—20 évesnek látszó fiatal ember fetreng vérében. A hátán mély sebtőngött és a boldogtalan teljesen elvesztette az eszméletét. A közeli Wertheimer-féle éjszakai mulatóból azonnal értesítették a rendőrséget, a mely a helyszínre sietett. A gyorsan értesített központi vizsgálóbíró, Sally Rezső a rendőrség képviselőjével Kisteleky segédfogalmazóval érkezett az eset színhelyére, hogy megállapítsák a bűntény körülményeit. Mindenekelőtt a halálosan megsebesített fiatal embert vették gondozás alá és ideiglenes kötéssel beszállították a dologkórházba.

Megállapították, hogy a hasán fölmet-szett szerencsétlen munkát Jedlicska Vencelnek hívják. — Egy ilyen névre kiállított munkakönyvet találtak ugyanis a vérében fetrengő munkás zsebében. A vizsgálóbíró nem halgathatta ki a súlyosan sérült embert, mert amikor a helyszínre kiértek, az már agonizált és reggelre bizonyára meg is halt. A rendőrség nyomozza a gyilkost, eddigelé azonban még nem sikerült a gyilkos személyét kipu'atolnia.

— (Inger Szolimán Arabiában.) Inger Szolimán, mint ő maga írja Budapestre, Hodeidába (Arabia) érkezett, hogy kereskedelmi összeköttetéseket hozzon létre, de nem ám Magyarországgal, — mert itt a rágalom özöne elszigetelte őt a kereskedelmi világtól — hanem németországi kereskedőkkel, akikről nagy megbízásokat kapott nyersbőr és mokka vásárlására, valamint német árucikkek elhelyezésére. Erdekös, hogy Yemen és Hodeida vidéke a folyton dühöngő forradalom miatt teljesen el van zárva az európai kereskedők elől, de Inger Szolimannak, mint igazhittő mozilmanak szabad az útja és amellet mint magyar állampolgár, konzulátusunk védelme alatt áll.

— (Váltohamisító aszsonyok.) A nagyváradi takarékpénztárnál az utóbbi hetekben két hamis váltót számítottak le, egyiket 400 korona, a másikat 600 korona értékben. Legutóbb megint benyújtottak két hamis váltót leszámítolást végett. A bíráltnál felismerték, hogy a váltók hamisak és a takarékpénztár a benyújtott át ismegtálatta a rendőrségnek. — Az erre megindított nyomozás kiderítette, hogy mind a négy váltó ugyanazon egyénektől származik, a kiket aztán a rendőrség letartóztatott. A tettesek ezek: Papp Lajosné született Elek Ilona kőműves neje, ez állította ki a hamis váltókat, Pinczés Mihályné telefon alkalmazott neje, ez főtte

ki a tervet és ez vitte el leszámításra a váltókat. Ők ketten megosztottak a pénzen és az egész pénzt azonnal el is költötték. A váltókra id. Tikos András váradvelencei gazda, továbbá Szőke Ferenc, Harmos János, Szilágyi Julianna, Elek Ede, Elek Lajos, Kimpán Lőrinc, Várhelyi Miklós, Csordás József, Pekarik Endréné, Molnár András, Orgován József, Végh Gusztáv Orgován Józsefné nagyváradi külvárosi ház tulajdonosok neveit hamisították.

— (A dobrestii zendülés.) A dobrestii véres nap hatását még most sem heverték ki a kis román falu lakói. A csendőrszurony villogása, a kifolyt vér borzalmas látványa és a zendülés a koporsóban fekvő halottja még mindig izgalomban tartja a lelkeket. Suttogva beszél a nép, — titokban még mindig bujtogat a hatalom fegyveres képviselője, a csendőrség ellen — de ereje már megtörtött. Az a vād bátorság elszállott a lelkekből, kiparólgott a pálinka mámorával együtt. A zendülésnek halottja is van. Kajta Flóra, a kit Szűcs csendőr káplár a korcsában szuroynyall megsebesített, szörnyű sebébe behalt. Rettenetes kinokat szenvedett, míg a halál végezett vele. Tegnap délután három órakor temették el a görög keleti egyház rítusa szerint. Temetésén ott volt az egész falu, úgy, hogy eleinte ujjabb zendülés kiütéséről félték. A felizgatótt kedélyek a deszka koporsó előtt mégis lecsillapodtak s a pópa minden megszakítás nélkül végezhette a temetést. A halottat a falu apraja nagya elkísérte a temetőbe s hangoz zokogások közt földelték el a szerencsétlenül járt Kajta Flórárt.

A vizsgálatot Ember Géza nagyváradi vizsgálóbíró tegnap befejezte. Rendkívül sok tanult hallgatott ki s a kihallgatásról terjedelmes jegyzőkönyvet vett fel. Az első nap 20 embert helyezett vizsgálati fogságba. A további kihallgatások folyamán azonban lényeges terhelő körülmények mindössze hat ember ellen merültek fel. Ez ellen a hat ember ellen a viz gálati fogságot továbbra is elrendelte, a többi pedig szabadlábra helyezte. A hat viz gálati foglyot tegnap este vitték be Váradra a kir. ügyészség fogságába. A viz gálat természetesen teljes befejezést a tegnapi nappal még nem érhetett. Több gyanúsított megugrott a faluból, ezeknek felkutatása a csendőrség feladata lesz. A faluban — mint már jeleztük — a nyugalom helyre állott, de tudósítónk jelentése szerint ez csak látszólagos. A csendőrség erejére még huzamosabb ideig szükség lesz. Tíz-tizenkét csendőr még Dobrestia marad egy őrmester parancsnoksága alatt. A többi sebült ki fog gázolni bajból. Azokat felgyógyulásuk után hallgatja ki a vizsgálóbíró.

— (Agyonütötte a testvérét.) Szabadkán egy ember agyonütötte a testvérét, aki végig ingerelte. Talán nem is akarta agyonütni, csak védekezni akart, csak lehetetlenné akarta tenni. Az eset a

következő: Ifkovics Mihály testvérével Lázárral együtt ment ki a szabadkai szőlőbe, ahol Lukács a kelletnél több bort ivott. Haza felé jövet Lázár ittas fővel ingerelni, bántalmazni kezdte testvérét, Mihályt, aki azonban látta testvére állapotát, nem törődött a bántalmakkal. Együtt mentek hazáig s itt Lázár még be is tért Mihály lakására. Az ingerkedést itt sem hagyta el, — s most már sértegetni is kezdett. Eközben lépett a szobába Mihály felesége, a ki Lázárt csillapítani akarta. Közbelépésének azonban éppen ellenkező lett az eredménye. Lázár neki rohant az asszonynak s kétszer arcul ütötte. A testvér, a ki a saját bántalmazását nyugodtan tűrte, nem tűrhette feleségének bántalmazását. Felugrott, körülnyalabolta Lázárt, kivitte az udvarra s becsukta a konyha ajtaját, hogy vissza ne jöhessen izgágáskodni. Ekkor azonban Lázár már erőt vett a részegség dűhe. Döngögni kezdte az ajtót, fel akarta feszíteni s a benlevőket agyonütéssel fenyegette. Mihály, hogy a zajnak s az ajtó ostromlásának véget vessen, kinyitotta az ajtót, védelmi fegyverül azonban kezébe vette a sodrófát. Mikor az ajtót kinyitotta, Lázár neki akart rohanni. Hogy testvérét lehetetlenné tegye, Mihály a kezében lévő sodrófával feléje ütött és szerencsésül, éppen a fejét találta. Lázár az ütésre összeesett, néhányat hörgött és azután meghalt. A szerencsétlen embert a rendőrség letartóztatta.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: A peleskei nótárius. Este: A bajusz. (b. 83. sz.) Hétfő: A vándorlegény. (Színel V. sz.)

* A vándorlegény: Operette premiére lesz holnap. Eysler Ödön „A vándorlegény” kerál bemutatón, Kassaival a címszerepben. Károlyi Leona, Fehér Olga, Szabó Mariska, Dezséri, Mátrai, Bérci, Szakácsné és Váradiné játszá az operette főszerepeit. A bérlek jegyeit a „Vándorlegény” hétfői bérletszűnetes bemutató előadására a jegypénztár ma esti 6 óráig tartja fenn.

* Menyecskék. Ez a közös címe Verő György 3 apró 1 felvonásos népszínművének, melyből megkezdtek a próbákat. »A bíróné», »Marika elmén» és »Menyecske» a három apróság címe, melyekben hálás szerepek vannak. A »Menyecske» január 1-én kerül bemutatóra.

Felelős szerkesztő
HERCZEG JENŐ.
Laptulajdonos:
GOMBOS FERENCZ.

Szám. 341—1908.
vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1903. évi 11536. számú végzése következtében dr. Gály Nagy Zoltán kolozsvári ügyvéd által képviselt Czitrom Filop javára Porges Mendel és neje ellen 900 kor. s járuléka erejéig 1903. évi november hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján letöltött és 2000 koronára becsült következő ingóságok, ugymint: törökbuza, cséplőgép, szarvas marhákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a hidalmási kir. járásbírószág 1903. V. 200/2. számú végzése folytán 900 korona tőkekötvetelés s ennek 1903. évi szeptember hó 15. napjától járó 6%, kamatal, és eddig összesen 99 korona 40 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Hidalmás községben alperesek lakásán leendő esztőlzésére 1903. decz. hó 28-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárón alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hidalmás, 1903. évi december hó 11-ik napján.

Dán Bálint,
kir. bír. végrehajtó.

Hántott cser és tölgyfa raktár!

A legjobb tűzifa téli fűtésre a hasított bükkfa!

¹/₂-öl 2 m³ karók közt rakva száraz hasított bükkfa házhoz szállítva

10 korona 50 fillérért

Wertheimer Vilmosnál

Széchenyi-tér (a vashíd mellett). Babos-palota.

Vágott száraz bükkfa 50 kg. vételnél házhoz szállítva 1 kor. 50 fill.

Nagyobb vételnél tetemesen olcsóbb!

Vegyünk Sorsjegyet!
— MAGYAR —
„Iparművészeti” Ára: 1 korona!

Főnyeremény: 30,000 korona.

Erdélyi Bank és Takarékpénztár — Kolozsvárt.

Braun Mihály
hangszerkészítő
KOLOZSVÁRT,
Wesselényi M.-u. 18.

Nagy raktár az összes hangszerreken.
Nagy javítóműhely.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Első kézből; a gyárban vásárol ön olcsón és legjobban.

Első magyar hangszergyár villamos erőre berendezve

STOWASSER J.

2719 9—19

cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított Törölgató egyedüli fennállója

Budapest, II., Lánchíd-u. 5. Ajánlja a saját gyárában készült összes rez-, fa-, fuvó- és vonós hangszereket. Hege-dők, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetek, trombiták és cimbalmok.

Járogató ára 30 frttól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelésre olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javítások specialis kivitelben gyorsan és szakszertien eszközöltenek, vönös hangszerek a legújabb találmány hangfokozó gerendával, melyért garantált vállalk.

Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.

Ajánlom a nagyérdemű közönség b. figyelmébe ujonnan berendezett

mechanikai kerékpár és varrógép

javitó műhelyemet

Kolozsvárt, Egyetem-utca 6. sz. a.

Kerékpár 70 frttól 90 frtig. Hozzá tartozó felszerelések: köpeny 4—6 frtig. Tömítő gumi 2'30—3'50-ig. Minden egyes bicikli alkatrész szintén kapható jutányos áron és kitűnő minőségben. 2594 109—**HERMANN E.**

A városi és vidéki Nagyközönség szíves figyelmébe.

Bronztárgyak, Dohányzó és írókészletek, Képkerekek, Nippek és Disztárgyak.

Valódi angol és francia Illatszerek, Kölnivizek, Toilett és gyógy-szappanok. Fog, Köröm, Haj és Ruhakefék.

Bebe és öltöztetett BABÁK minden nagyságban!

RICHTER-féle Horogony Kőépítő szekrények!

Mindenkoru gyermekeknek Játékszerek, Kintalovak, Babakocsik, Jársasjátékok.

Laterna Magikák, Szobatornaszerek, Fényképező gépek, legjobb minőségű érzékeny lemezek, Filmes és papírok, Cartonok, vegyszerek stb.

Leghíresebb gyártmányu seretes és golyós Vadászfegyverek Revolverek. Töltényhüvelyek és Revolvertöltények.

Vadászczipők és Csizmák, Halinák, Gummi Vadász csizmák és Czipők, Amerikai Sár-czipők urak, nők és gyermekek részére.

Valódi daniái iramszarvas Borkabátok szörme vagy flannel bélséssel.

Bőrnadrágok, Mellények és Sapkák. - Vízhatlan Soden Felöltők, Kabátok és Sapkák, Kötött, szőr, Glace, szarvasbőr és valódi angol Keztyűk. Teljesen veszélytelen villamos zseb és olvasó lámpák, külön telepek.

Valamint több itt fel nem sorolható cikkek állandó nagy választékban.

Schuster Emil
Kolozsvár, Mátyás király-tér. (Gróf Rhédey-palota.)
Telefon: 183.

Karácsonyi és Újévi ajándéktárgyak!

Játékszerek.